

Súd: Okresný súd Prešov  
Spisová značka: 11C/47/2014  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113233883  
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2014  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová  
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8113233883.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: TELERVIS PLUS, a.s., so sídlom Staré Grunty 7, Bratislava, IČO: 35717769, zastúpený: Mgr. Ľubomír Karika, advokát so sídlom Myjava, M. R. Štefánika 638/56 p r o t i žalovanému: I. G., nar. X.X.XXXX, bytom M. XXX, o zaplatenie 685 Eur a zmluvnú pokutu a prísl. takto

### r o z h o d o l :

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 495 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,75% ročne od 9.12.2012 do zaplatenia a trovy konania vo výške 47,13 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu, z toho trovy právneho zastúpenia vo výške 33,56 Eur, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

### o d ô v o d n e n i e :

Žalobca žalobou zo dňa 21.11.2013 sa domáhal zaplatenia istiny vo výške 685 eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,75% ročne od 9.12.2012 do zaplatenia a tiež zmluvnej pokuty vo výške 115,50 Eur na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 28.6.2012.

Žalovaný uznal základ nároku, k jeho výške sa však nevedel vyjadriť. Poprel, že by sa so žalobcom dohodol aj na zmluvnej pokute.

Súd vykonal dokazovanie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zo dňa 28.6.2012, výsluchom účastníkov, predžalobnou upomienkou, oznámením o zosplatnení záväzku s poštovým podacím hárkom, obchodnými podmienkami žalobcu a zistil tento skutkový stav:

Účastníci uzavreli dňa 28.6.2012 zmluvu o spotrebiteľskom úvere pod č. 520120889, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 500 Eur s uvedením odplaty vo výške 190 Eur a celkovej dlžnej čiastky na úhradu 690 Eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť 13 mesačnými splátkami tak, že prvé 3 splátky uhradí po 2,50 Eur a zvyšných 10 splátok po 68,25 Eur, pričom prvá splátka je splatná 10. deň po uzavretí zmluvy a ďalšie 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky.

Z textu zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že tento bol poskytnutý za celkový úrok vo výške 20% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 14% istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov. Za poskytnutie úveru si veriteľ účtuje aj odmenu vo výške 18% z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 5% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov.

V zmluve je tiež uvedená priemerná hodnota RPMN vo výške 46,52 %.

Na druhej strane zmluvy sú obchodné podmienky, ktoré obsahujú 12 bodov a sú podpísané len žalovanou. Podľa bodu 1 týchto obchodných podmienok RPMN pri splatnosti úveru 7 mesiacov predstavuje 66,19% a pri splatnosti 13 mesiacov 67,70%.

V bode 3 obchodných podmienok sa ďalej uvádza, že zmluvné strany dohodli, že pokiaľ dlžník nesplní svoj záväzok podľa čl. II. zmluvy o úvere je veriteľ oprávnený od dlžníka požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny pri úvere poskytnutom na 13 mesiacov a vo výške 3,1% z istiny pri úvere poskytnutom na 7 mesiacov a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky. Zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď sa dlžník dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky.

Predmetom žaloby je teda aj zmluvná pokuta, ktorá predstavuje mesačne 16,50 Eur (3,3% z 500 Eur). Túto mesačnú zmluvnú pokutu žalobca uplatnil za 7 mesiacov omeškania konkrétne od decembra 2012 do júna 2013 (7 x 16,50 Eur). Žalovaný podľa žaloby uhradil na základe danej úverovej zmluvy celkovo len 5 eur a to naposledy 12.9.2012.

Listom zo dňa 27.12.2012 žalobca oznámil žalovanému zosplatenie jeho záväzku v súlade so zmluvnými podmienkami ku dňu 8.12.2012. Z pripojeného poštového podacieho hárku vyplýva, že uvedený list bol žalovanému doručovaný poštou.

V zmysle bodu 1 obchodných podmienok má veriteľ právo žiadať vrátenie dlžnej sumy spolu s úrokmi po uplynutí troch mesiacov omeškania so zaplatením ktorejkoľvek splátky v plnej výške.

Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (od 1.12.2011 do 31.12.2012).

Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej 1 jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 2 ods. 2. Medzi nimi pod písm. f/ je uvedená doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru

pod písm. j/ ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

písm. k/ výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov ak

a/ zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1

b/ je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Pokiaľ ide o obligatórnu náležitosť, ktorá je uvedená pod písm. f/ túto nie je možné nahradiť výpočtom podľa počtu splátok. Počet splátok (okrem iných náležitostí) je totiž ďalšou obligatórnou náležitosťou zmluvy, ktorá je uvedená pod písm. k/. Nepochybne zákonodarca pod konečnou splatnosťou úveru nemyslel len stanovenie počtu mesačných splátok, pretože inak by sa uspokojil s náležitosťou pod písm. k/, kde sa uvádza aj počet splátok. Obe tieto náležitosti teda nie je možné stotožniť a iný výklad než ten, že termín konečnej splatnosti úveru je potrebné určiť dátumovo, neprichádza do úvahy. Nepochybne tento údaj v predmetnej zmluve chýba. V zmluve však chýba aj ďalšia obligatórna náležitosť, ktorá je zakotvená pod písm. k/ vyššie citovaného zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Je potrebné zdôrazniť, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 6.8.2013.

V zmluve o spotrebiteľskom úvere musí byť uvedené aj RPMN (písm. j/). Obchodné podmienky nie sú zákonnou súčasťou zmluvy tak, ako to napríklad zákon výslovne ustanovuje pri všeobecných poistných podmienkach v § 788 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Nestačí preto, ak povinný údaj zmluvy je uvedený len v obchodných podmienkach. RPMN predstavuje jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože odrzkadľuje všetky náklady spotrebiteľa a teda je pre neho rozhodujúci pre posúdenie, či zmluvu uzavrie a to v porovnaní aj s priemernou hodnotou RPMN iných úverov. Pokiaľ teda žalobca neuvedie priamo do zmluvy RPMN, ale len do obchodných podmienok, svedčí to o jeho nekalej obchodnej praktike a nepoctivom správaní vo vzťahu k spotrebiteľovi. Pre súd je nepochopiteľné, ak žalobca dokázal do zmluvy uviesť priemernú hodnotu RPMN a nie RPMN tohto konkrétneho úveru. Táto skutočnosť vedie potom k záveru o tom, že snahou žalobcu bolo odpútať pozornosť od tej skutočnosti, že RPMN konkrétneho úveru je vyššie ako je priemerná hodnota iných úverov.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa opäť v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (od 1.1.2011 do 31.10.2012) nekalé obchodné praktiky sú zakázané.

Podľa § 7 ods. 2 citovaného zákona obchodná praktika sa považuje za nekalú ak a/ je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti

b/ podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výroku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktoré mu je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

Podľa § 7 ods. 4 citovaného zákona za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 a agresívna obchodná praktika podľa § 9.

Podľa § 8 ods. 3 citovaného zákona obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú ak opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

Odbornou starostlivosťou v zmysle § 2 písm. u/ zákona č. 250/2007 Z.z. sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti.

Podľa § 4 ods. 8 citovaného zákona predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Už vyššie súd konštatoval, že v predmetnej zmluve chýbajú niektoré obligatórne náležitosti, čo spôsobuje dôsledok uvedený v § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. spočívajúci v tom, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Znamená to, že žalovaný má žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 500 Eur a keďže doposiaľ uhradil len 5 Eur, súd vyhovel žalobe len v časti a to o zaplatenie sumy 495 Eur.

Zároveň však súd považuje za potrebné poukázať aj na tú skutočnosť, že žalobca v zmluve uvádza okrem úroku aj akúsi odmenu vo výške 18% z istiny a neuvádza za čo táto odmena patrí. Zmluva v tejto časti je preto neurčitá a z toho dôvodu absolútne neplatná s poukazom na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Navyše opäť takýto postup možno vyhodnotiť ako nepoctivé správanie a nekalú obchodnú prax, ktorou žalobca sa snažil vyvolať dojem nízkeho zmluvného úroku. „Odmena“ ako zisk veriteľa, pokiaľ nesúvisí s nejakým iným konkrétnym jeho plnením vo vzťahu k dlžníkovi okrem poskytnutia úveru, predstavuje vo svojej podstate úrok. V danom prípade, ak by sme vychádzali zo záveru, že odmena je len za to, že bol poskytnutý úver, znamená to, že mala byť zahrnutá do úroku a v takomto prípade dohodnutý úrok by predstavoval 38% istiny za dohodnutú dobu 13 mesiacov splatnosti, čo ročne činí 35,07%. V tejto súvislosti súd zisťoval priemerné úrokové sadzby na internetovej stránke NBS pri spotrebiteľských úveroch v júni 2012 s dobou splatnosti od 1 do 5 rokov a zistil priemernú úrokovú sadzbu 15,37% p.a. Súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach sa zaoberal platnosťou dohody o úrokoch v úverovej zmluve s ohľadom na korektív zakotvený v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Najvyšší súd SR v rozsudku 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.4.2012 uviedol: „neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Najvyšší súd ďalej poukázal na to, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník z takejto situácie poskytoval veriteľovi neprimerané, až úžernícke úroky.

Podľa názoru súdu, pokiaľ dohodnutý úrok predstavuje navýšenie viac ako 100% oproti priemeru bánk, ide o úrok neplatný pre rozpor so zásadou dobrých mravov. V tejto súvislosti možno poukázať aj na rozsudky Krajského súdu v Prešove 3Co 151/2013 zo dňa 25.9.2013, 16Co 71/2011 zo dňa 8.12.2011. Aj z uvedených dôvodov súd preto vyhodnotil časť úverovej zmluvy a to v časti dohody o odplate za neplatnú s poukazom na § 39 a § 3 ods. 1 OZ, ako aj § 41 OZ.

Žalobca uplatnil tiež nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty. Tá je však upravená len v obchodných podmienkach, ktoré nepodpísali obaja účastníci zmluvy.

Zmluvná pokuta je upravená v § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

Navyše v danom prípade bol poskytnutý úver vo výške 500 Eur a mesačná zmluvná pokuta bola vo výške 3,3% z istiny úveru, čo mesačne predstavuje 16,50 Eur. Podľa názoru súdu takto dohodnutá zmluvná pokuta je neprimeraná a je v rozpore so zásadou dobrých mravov v zmysle § 3 ods. 1 OZ a teda je potrebné ju považovať za neplatnú. Navyše súd, a to považuje za dôležitejšie, nepovažoval za platné dojednanie zmluvnej pokuty v obchodných podmienkach a teda nie v zmluve. V tejto súvislosti možno poukázať na právny záver vyslovený v náleze Ústavného súdu ČR I. US 3512/11 zo dňa 11.11.2013. Podľa neho v rámci spotrebiteľských zmlúv dohody o zmluvnej pokute zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. VOP, ale len samotnej spotrebiteľskej zmluvy. Ústavný súd zdôraznil, že dodávateľ má sa chovať k spotrebiteľovi, ktorý je slabšou zmluvnou stranou poctivo, v opačnom prípade mu nie je možné poskytnúť právnu ochranu. Zásada poctivosti sa prejavuje aj tým, že zmluvné dojednania nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nutné do každej zmluvy prepisovať ujednanie technického a vysvetľujúceho charakteru a naopak nesmú slúžiť k tomu, aby v nich dodávateľ skryl ujednania, ktoré sú pre spotrebiteľov nevýhodné a u ktorých predpokladá, že ujdú jeho pozornosti.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p., nakoľko náhradu trov konania si uplatnil len žalobca, ale ten mal len čiastočný úspech v konaní. Celkove totiž žalobca sa domáhal zaplata sumy 800,50 Eur, súd mu priznal len 495 Eur, čo znamená, že úspech mal v podiele 61,8% a neúspech 38,2%. Súd preto priznal žalobcovi náhradu trov konaní v rozsahu 23,6%. Žalobca žiadal náhradu trov predstavujúcich zaplatený súdny poplatok zo žaloby vo výške 57,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 142,22 Eur za dva úkony právnej služby a to prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie žaloby. Tarifná odmena za 1 úkon právnej služby bola uplatnená vo výške 51,45 Eur s poukazom na § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Pripočítaný bol aj režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhlášky 2 x 7,81 Eur a napokon 20% DPH s poukazom na § 18 ods. 3 vyhlášky (23,70 Eur). Celkove uplatnená náhrada trov konania predstavuje 199,72 Eur a z tejto súd priznal náhradu v rozsahu 23,6%, čo predstavuje 47,13 Eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 142,22 Eur predstavuje 23,6 % sumu 33,56 Eur.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku odvolanie možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.